

dige vej- og bebyggelsesforhold. Dette uddybes i § 2, stk. 2, pkt. 1-9, hvorefter byplaner bl. a. kan indeholde bestemmelser om beliggenheden af veje, jernbaner, offentlige bygninger og anlæg, f. eks. flyvepladser, samt beliggenheden og arten af bebyggelsen.

I den af boligministeriet udarbejdede standardbyplanvedtægt, der anvendes som vejledning ved udarbejdelse af partielle byplanvedtægter, er det flere steder angivet, at vedtægten bl. a. tjener til at beskytte mod forurening, jfr. f. eks. formulering 3 (forbud mod udøvelse af luftforurenende eller støjende virksomhed i boligområder).

Et af formålene med *loven om by- og landzoner* er ifølge § 1, at sikre, at bebyggelsen ikke sker i strid med hensynet til befolkningens rekreative interesser og bevarelsen af landskabelige værdier. Ifølge loven er hele landet inddelt i byzoner, sommerhusområder og landzoner. Afgrænsningen foretages i bygnings- og byplanvedtægter samt i byudviklingsplaner. Byzonerens afgrænsning skal løbende revideres, således at der derved tages hensyn til byernes ekspansion og til, at et tilstrækkeligt udbud af byggegrunde er til stede. Vedrørende afgrænsningen af byzonerne anføres i boligministeriets cirkulære nr. 273 af 27. december 1969 om by- og landzonenloven, pkt. 10, stk. 2, at inddragelsen af nye byzoner må ske på grundlag af de oven for nævnte kommunale dispositionsplaner.

I cirkulærets pkt. 10, stk. 4, henledes opmærksomheden på, at grænsen for en byzone almindeligvis bør drages i en sådan afstand fra lufthavne, motorveje og veje med større gennemgående trafik, som er nødvendig for at undgå, at bebyggelsen påføres særlige støjulemper. Disse principper skal også finde anvendelse ved afgrænsningen af sommerhusområder, jfr. cirkulærets pkt. 26, stk. 4.

Karakteristisk for de ovenfor omtalte love er, at de heri indeholder regler i et ikke ubetydeligt omfang, tager sigte på spørgsmål med relation til forureningsbekæmpelse, herunder beskyttelse mod sundhedsfare og uhygiejniske forhold i almindelighed.

Ved siden af sådanne regler, hvis omfang løvrigt nu er udvidet gennem vedtagelsen i indeværende folketingssamling af en række særløve, jfr. nedenfor under afsnittet om miljøbeskyttelsens fremtidige indhold, findes der imidlertid tillige spredt i lovgivningen en række singulære bestemmelser med samme hovedsigte. Dette gælder således f. eks. *færdselslovens § 49*, hvorefter et motordrevet køretøj skal behandles således, at det ikke forvolder ufornøden støj eller unødigt udvikler røg, damp eller gasarter.

Ifølge *luftfartslovens § 9* kan ministeren for offentlige arbejder med henblik på at afbøde støjgener fastsætte krav, hvis opfyldelse er en betingelse for luftfartøjets registrering. I henhold til *§ 6 i lov om offentlige veje* kan ministeren for offentlige arbejder endvidere fastsætte almindelige regler og orbejer for bl. a. vejenes forhold til omgivelserne, hvorved man også har haft foranstaltninger til bekæmpelse af støj og anden forurening for øje.

I henhold til *saltvandsfiskerilovens § 4*, stk. 1, nr. 1 og 2, må udledning af kemikalier m. v. ikke finde sted uden tilladelse fra fiskeriministeriet, nu ministeriet for forureningsbekæmpelse, såfremt udledningen kan forårsage ulemper for fiskeriet eller gøre bundforholdene uegnede til fiskeri.

Endvidere indeholder f. eks. *normalpolitivedtægten* en række spredte bestemmelser, der tager sigte på at forhindre støjgener og forurening af vandløb.

Endelig findes der i lovgivningen en række regler, der ikke er udfærdiget primært med henblik på at forebygge eller begrænse forurening, men hvis overholdelse i sig selv har forureningsbegrænsende virkninger. Således kan blandt de vigtigste nævnes *brandlovgivningens* bestemmelser om jævnlig rensning af skorstenene samt de i *bygningsreglementet* indeholdte tekniske krav til skorstenes indretning.

Som det fremgår af ovenstående oversigt over den gældende lovgivning, findes grundlaget for en indsats mod forurening og miljøforringelse i dag spredt i en række særløve, hvortil kommer, at væsentlige dele af denne indsats stadig må støttes på de lokale sundhedsvedtægter, som trods en vis modernisering i nyere tid dog bærer præg af, at hjemmelsgrundlaget er en lov fra 1858.

Hidtil har de uheldige konsekvenser af dette forhold navnlig været søgt imødegået ved successive, men relativt ukoordinerede revisioner af en række af de nævnte love, navnlig således at der er søgt tilvejebragt bemyndigelser for vedkommende minister til nærmere at regulere en række spørgsmål med relation til forureningsbekæmpelsen. Eksempelvis kan det anføres, at både den gældende vandforsyningslov og den gældende vandløbslov på grundlag af et omfattende kommissionsarbejde i løbet af 1960-erne undergik en gennemgribende revision, hvorunder der bl. a. blev lagt særlig vægt på at søge disse udformet med henblik på en imødekommelse af det voksende behov for at effektivisere forureningsbekæmpelsen. På grundlag af de således reviderede love, der trådte i kraft samtidig den 1. april 1970, er der siden af henholdsvis landbrugsministeriet og indenrigsministeriet; senest ministeriet for forureningsbekæmpelse, udfærdiget en